

1985-10-21

11.121-980-73

Enligt sändlista

Avsättande av Muskmyr som naturreservat

Beskrivning av reservatet

Området utgörs av ett alvarområde med en agmyr, Muskmyr, med randträsk.

Reservatets benämning: Muskmyr

Kommun: Gotland

Socken: Sundre

Fastigheter och markägare:

Tomase 1:43 ägs av Sveriges naturvårdsfond,
Tomase 1:42 och Vännes 1:6 ägs av Sven KRISTER Olsson,
Gervalds Vamlingbo, 620 10 BURGSVIK.

Nyttjanderätt eller annan särskild rätt inom reservatområdet

Tomase 1:43

- a avverkningsrätten till befintlig skog, som avverkas enbart efter utstämpling av skogsvårdsstyrelsen, dock får ej kalavverkning ske
- b rätt till agtäkt för husbehovet
- c jakträtten genom stövarjakt under tiden 1 oktober - 1 mars. Fågeljakt och äggplockning är dock helt förbjuden och ingår ej i jakträtten
- d betesrätt för större tamdjur (ej får); förekommande stängsel skall hållas av nyttjanderättshavaren
- e rätt för televerket att ha markkabel under 50 år från 1 mars 1960 intill vägen Burgsvik - Sundre.

1985-10-21

11.121-980-73

Rätternas fördelning inom fastigheten redovisas enligt nedan på bifogad karta bilaga 2.

Område A. Hänskande fastighet Ottet 1:7

ägare

1/2 Johansson Ivar HELMER Engelbert, Ottet Sundre

1/2 Johansson RUTH Agnet Maria, Ottet Sundre

a, b, c och d enligt ovan

B. Hänskande fastighet Vännes 1:19

ägare

Lundberg Bo William, Vännes Sundre

b enligt ovan

C.

e enligt ovan

D. Hänskande fastighet. Samfällighet för Gervalds hemman i

Vamlingbo socken med ett stort antal ägare. Se bilaga 6.

a, b och c enligt ovan

Läge: Topografisk karta 51 Hoburgen S0 och 5J Hemse SV

Ekonomisk karta 058 28 Sundre

058 29 Nore

058 39 Vamlingbo

Gränser: Se till beslutet hörande karta bilaga 2.

Areal: 106,13 ha

Landareal: 98,83 ha

Vattenområde: 7,30 ha

Ärendets handläggning

Sveriges naturvårdsfond inköpte 1969 fastigheten Tomase 1:43.

Ett preliminärt förslag till förordnande upprättades av läns-

1985-10-21

11.121-980-73

styrelsen 1973. En botanisk inventering av markerna runt Muskmyr genomfördes 1977 av Niklas Johansson (SNV PM 1423). Han upprättade 1978 ett skötselplaneförslag. En inventering av insektsfaunan utfördes 1981 av Mikael Sörensson (Lsty 1982).

Förhandlingar har därefter förts av ordföranden Dan Lundgren i Gotlands naturvårdsförening angående det servitut som belastar fastigheten Tomase 1:43. Någon ändring har dock inte uppnåtts.

Grund för beslutet

Berggrunden inom området utgörs av kalksten av Sundre- och Hamratyp. Stora delar av myrens omgivning utgörs i dag av alvarmark, som omväxlande visar upp kala hällar och mer eller mindre mäktiga lager av vittringsjord. Ett område nordost om myren är överlagrat med moränmärgel.

Själva myren har en yta av ca 40 ha och är därmed Gotlands största alvarsjö. Den är belägen i en grund sänka i det vidsträckta alvarlandskapet strax öster om Sundre kyrka. Myren erhåller sitt vatten från det omgivande landskapet utan något markerat enskilt tillflöde. Avrinning från myren sker numera via en grävd kanal till ett slukhål ~250 m norr om myren. I myrens grannskap finns flera mindre vattensamlingar. De flesta är dock av den karaktären att de torkar ut under sommaren (vätar) och bildar då stundom mer eller mindre markerade blekfält.

Myrviddens vegetation domineras helt av ag med viss inblandning av tråd- och bunkestarr.

Den hårda och specialiserade livsmiljö som alvaret utgör (stora variationer i temperatur och fuktighet, uppfrysningssjord etc) favoriserar ettåriga växter eller sådana med extremt hårdiga rotsystem.

1985-10-21

11.121-980-73

När det gäller områdets djurliv tilldrar sig fågelfaunan det största intresset. Genom myrens geografiska belägenhet (närheten till Gotland sydspets, största sötvattensamlingen i grannskapet) är det naturligt att den får en "magnetisk" effekt på flyttande fåglar. Sålunda har flera fågelarter här haft sina första kända häckningsplatser i Norden.

När det gäller områdets övriga djurliv har den, för gotländska förhållanden, artrika förekomsten av grod- och kräldjur uppmärksamats.

Området ingår i ett större område av riksintresse från naturvårdssynpunkt. Skyddsvärdena är främst knutna till våtmarken och de öppna alvarmarkerna.

Beslut

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (SFS 1964:822 omtryckt 1974:1025) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogade karta bilaga 2 som naturreservat.

Ändamålet med reservatet är att bevara våtmarken och förutsättningarna för områdets växt- och djurliv. Ändamålet är även att bevara alvarmarkens öppna karaktär.

Reservatföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (SFS 1976:484) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande området.

A. Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen angående inskränkt i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

De föreskrifter som gör att Ni inte helt kan använda Er fastighet som Ni vill har länsstyrelsen delat in i två grupper.

1985-10-21

11.121-980-73

Till den första hänförs sådant som länsstyrelsen normalt inte medger tillstånd till. I undantagsfall kan tillstånd medges om synnerligen starka skäl föreligger och områdets naturvärde endast i ringa mån påverkas.

Till den andra gruppen hänförs sådant som länsstyrelsen normalt medger tillstånd till efter prövning av omfattning, läge och utformning.

Grupp I

- bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, mo, mjäla, lera, matjord eller torv
- utföra borrhning, sprängning, grävning, plöjning, maskinell markberedning, schaktning, dikning, muddring, utfyllnad eller tippning
- anordna upplag
- anlägga väg eller stig
- framdra mark- eller luftledning
- anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning
- uppföra byggnad eller anläggning
- använda kemiska bekämpningsmedel
- tillföra växtnäringsämnen
- så eller plantera in för trakten främmande växt- och djurarter
- anordna eller upplåta mark för skjutövningar, orienteringstävlingar o dyl
- jaga under tiden 1 mars - 30 september

1985-10-21

11.121-980-73

Grupp II

Utan länsstyrelsens tillstånd och utan utstämpling av skogs-
vårdsstyrelsen är det förbjudet

att röja, gallra eller avverka.

Utan länsstyrelsens tillstånd är det vidare förbjudet

att markbereda, plantera, så eller vidta annan skoglig åtgärd
att bedriva täkt av ag.

Föreskrifterna 3, 5, 6, 8 och 10 nedan under punkt C. gällande
allmänheten gäller även markägare och innehavare av särskild
rätt såvida inte pågående markanvändning därigenom avsevärt
försvåras.

B. Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdslagen angående markägares
och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken (t ex jakt-
arrendator) förpliktas tåla att de åtgärder vidtages inom områ-
det som framgår av i detta beslut ingående fastställd skötselplan.

C. Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten
har att iakttaga inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar
skall förbud gälla att

- 1 - framföra motordrivet fordon annat än på särskilt anvisade vägar
och platser
- 2 - ställa upp motorfordon, husvagn eller släpvagn annat än på sär-
skilt anvisade platser
- 3 - tälta

1985-10-21

11.121-980-73

- 4 - gräva upp eller plocka hela eller delar av levande eller döda växter samt att ta frö
- 5 - samla in insekter, kräftdjur, snäckor, musslor, maskar, kräldjur eller groddjur
- 6 - medvetet störa djurlivet
- 7 - medföra ej kopplad hund
- 8 - använda radioapparat, bandspelare, musikinstrument o dyl på ett störande sätt
- 9 - göra upp eld
- 10 - anordna orienteringskontroller eller snitslade spår
- 11 - anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrifter eller därmed jämförlig anordning.

D. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet m m.

- 1 Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltningen som framgår av bifogad skötselplan. Inom ramen för denna kan länsstyrelsen fortlöpande meddela direktiv för förvaltningen. Den ekonomiska utredningen i bilaga 5 fastställs dock inte.
- 2 Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och enligt naturvårdsverkets anvisningar.
3. Naturvårdsförvaltare skall vara skogsvårdsstyrelsen i länet, som fortlöpande skall samråda med länsstyrelsen och berörda markägare vid förvaltningen.

./. Detta beslut kan överklagas hos regeringen, jordbruksdepartementet, se bilaga, formulär A.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet har deltagit landshövding Claes Elmstedt jämte ledamöterna Gunhild Bolander, Eric Carlsson, Torsten Frölich, Ingvar Kolmodin, Henry

1985-10-21

11.121-980-73

Lindkvist, Jan Lundgren, Barbro Nilsson, Per Axel Nilsson, Lennart Petersson, Yngve Pettersson, Ingibjörg Sigurdsdottir, C B Stenström, Bengt Söderdahl och Bertil Wiberg.

I den slutliga handläggningen har även deltagit länsrådet Jan Björklund, 1:e länsassessorn Nils Strehlenert, länsantikvarien Marita Jonsson, överlantmätaren Ove Lundgren, länsarkitekten Peter Ringborg och avdelningsdirektören Per Hansson, föredragande.

Claes Elmstedt

Per Hansson

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut skall Ni skriva till regeringen,

jordbruksdepartementet

Tala om varför Ni anser att beslutet skall ändras och vilken ändring Ni vill ha. Skicka även med sådant som Ni anser har betydelse för ärendet.

Regeringen **måste ha fått** Er skrivelse inom den tid som nedan markerats med kryss, annars kan regeringen inte ta upp Ert överklagande.

- ☒ tre veckor från den dag då Ni fick del av beslutet
- ☐ tre veckor från den dag då beslutet är daterat
- ☐ två månader från den dag då Ni fick del av beslutet
- ☐ två månader från den dag då beslutet är daterat
- ☐

Tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att anteckna ärendets nummer.

Underteckna skrivelsen och uppgi namn, personnummer, postadress och telefonnummer. Om Ni anlitar ombud kan i stället ombudet underteckna skrivelsen.

För ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till länsstyrelsen.

DEPARTEMENTENS POSTADRESSER

Arbetsmarknadsdepartementet
Bostadsdepartementet
Civildepartementet
Finansdepartementet
Försvarsdepartementet
Industridepartementet
Jordbruksdepartementet
Justitiedepartementet
Kommunikationsdepartementet
Socialdepartementet
Utbildningsdepartementet

103 33 STOCKHOLM

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET MUSKMYR

Ett förslag har upprättats av Niklas Johansson, statens naturvårdsverk. Det har reviderats efter hörande av bl a berörda mark- och andra sakägare, statens naturvårdsverk, Gotlands kommun, Gotlands hembygdsförbund, Svenska naturskyddsföreningen, Skogsvårdsstyrelsen och Skötselrådet för naturreservatet.

Skötselplanen omfattar:

1. Allmän beskrivning samt målsättning för reservatets skötsel jämte föreskrifter
 - 1.1 Allmän beskrivning
 - 1.1.1 Data
 - 1.1.2 Naturförhållanden
 - 1.1.3 Kommunikationer
 - 1.1.4 Serviceanordningar
 - 1.1.5 Reservatsföreskrifter
2. Skötselplan för mark och vatten
 - 2.1 Allmän målsättning för mark- och vegetationsvård
 - 2.2 Principer för disposition av mark och vatten samt åtgärder av allmän karaktär
 - 2.2.1 Hävd av kulturlandskapet
 - 2.2.2 Hävd av skogsområden
 - 2.2.3 Jakt och faunavård
 - 2.2.4 Disposition och skötsel av stängsel
 - 2.2.5 Tillsyn
 - 2.2.6 Renhållning
 - 2.3 Detaljbekrivning och detaljåtgärder. Skötselområden
 - 2.3.1 Skötselområde 1. Myren inklusive randträsk och myrstrandängar

- 2.3.2 Skötselområde 2. Mark utanför strandäng väster om myren
- 2.3.3 Skötselområde 3. Alvarmark söder om myren
- 2.3.4 Skötselområde 4. Mark öster om myren
- 2.3.5 Skötselområde 5. Mark norr om myren
- 3. Plan för anläggning, disposition och skötsel av anordningar för rekreation och friluftsliv
 - 3.1 Allmänt
 - 3.2 Friluftsanordningar
 - 3.2.1 Parkeringsplatser
 - 3.2.2 Sopkärl
 - 3.3 Kommunikationer
 - 3.4 Information
 - 3.4.1 Informationsskyltar
 - 3.4.2 Gränsmarkering
 - 3.4.3 Naturstig
- 4. Finansiering av naturvårdsförvaltningen
 - 4.1 Ekonomisk utredning
 - 4.2 Finansiering av naturvårdsförvaltningen
 - 4.2.1 Bekostas av staten genom statens naturvårdsverk
 - 4.2.2 Bekostas av markägarna
- 5. Möjligheter till återupptaget bete runt Muskmyr
- 6. Bilagor

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET MUSKMYR

1. Allmän beskrivning samt målsättning för reservatets skötsel jämfte föreskrifter

1.1 Allmän beskrivning

1.1.1 Data

Agmyr med randträsk samt myrstrandängar med omgivande, delvis igenväxande, alvarmark.

Areal: 106,13 ha

Landareal: 98,83 ha

Vattenareal: 7,30 ha

Kommun: Gotland

Läge: Sondre socken, 1 km ONO Sondre kyrka (bilaga 1)

Topografisk karta 5I Hoburgen SO och 5J Hemse SV

Ekonomisk karta 05828, 05829 och 05839

Fastigheter och markägare: Tomase 1:43 ägs av Sveriges Naturvårdsfond. Tomase 1:42 och Vännes 1:6 ägs av Sven KRISTER Olsson, Gervalds Vamlingbo.

Förvaltare i naturvårdshänseende: Skogsvårdsstyrelsen i länet som fortlöpande skall samråda med länsstyrelsen och berörda markägare vid förvaltningen.

Syftet med avsättningen av reservatet: Att för framtiden bevara Muskmyr med omgivande alvarmark. Att bevara eller förbättra förutsättningarna för ett naturligt rikt och varierande växt- och djurliv. Att bevara alvarmarkernas öppna karaktär.

1.1.2 Naturförhållanden

Berggrunden inom området utgörs av kalksten av Sundre- och Hamratyp. Stora delar av myrens omgivning utgörs i dag av alvarmark, som omväxlande visar upp kala hällar och mer eller mindre mäktiga lager av vittringsjord. Ett område nordost om myren är överlagrat med moränmängel.

Själva myren har en yta av ca 40 ha och är därmed Gotlands största alvarsjö. Den är belägen i en grund sänka i det vidsträckta alvarlandskapet strax öster om Sundre kyrka. Myren erhåller sitt vatten från det omgivande landskapet utan något markerat tillflöde.

Avrinning från myren sker numer via en grävd kanal till ett slukhål ~250 m norr om myren. I myrens grannskap finns flera mindre vattensamlingar. De flesta är dock av den karaktären att de torkar ut under sommaren (vätar) och bildar då stundom mer eller mindre markerade blekefält. Den lilla vattensamlingen strax nordost om Vännes kvarn håller dock vatten året runt och har därför planerats att utnyttjas som branddamm vid behov.

Myrviddens vegetation domineras helt av ag med viss inblandning av tråd- och bunkestarr. Enstaka vide- och björksnår har slagit upp i myrviddens södra delar. I och i omedelbar anslutning till randträsket finns vit näckros och bladvass. Utanför randträsket vidtar en strandäng av lågstarrtyp. Mellan randträsk och strandäng finns, mer eller mindre uttalat, en smal zon som karakteriseras av trådstarr, vattenklöver, smalfräken, gåsört, spikblad, kärrsilja och strandlysing. Ett antal bestånd av trubbtåg återfinns även i denna zon.

På lågstarrängen växer bl a ängs-, hirs- och slankstarr, älväxing, blåttåtel, ängsnycklar, kärrknipprot, myrlilja och brudsporre. Längs myrens östra strand, där randträsk saknas, går ängen ända fram till fast mark, då stranden här stöter mot en markerad höjdrygg.

I norr är inslaget av axag mer betydande än på områdets övriga strandängar. Längs myrens södra del övergår strandängen nära nog tvärt till alvarmark. I anslutning till denna övergång ses i sydväst, sedan 1930-talet, mycket markerade skador efter ett försök till plöjning.

I väster, norr och öster markeras övergången mellan strandängar och alvar av en zon av tallskog av mycket varierande mäktighet. Karaktärsväxter i denna zon är, förutom tall, krissla, brudbröd, älväxing, blåttåtel, lundskäfting, slankstarr och blodrot.

Den extrema livsmiljö som alvaret utgör (stora variationer i temperatur och fuktighet, uppfrysningssjord etc) favoriserar ettåriga växter eller sådana med sega och djupgående rotsystem.

På den kargaste alvarmarken, på hållarna, växer endast mossor och lavar. I sprickor och försänkningar kan många kärlväxter få rotfäste, exempelvis tulkört, fältmalört, fårsvingel, fetknoppar och strandglim. Dessa växter återfinns även på alvarmark med vittringssjord och då ofta tillsammans med bl a gotlandssolvända, titen sandlilja, getväppling, rödkörvel, backtimjan samt tidigt blommande nejlikväxter.

När det gäller områdets djurliv tilldrar sig fågelfaunan det störst intresset. Genom myrens geografiska belägenhet (närheten till Gotlands sydspets, största sötvattensamlingen i grannskapet) är det naturligt att den får en "magnetisk" effekt på flyttande fåglar. Sålunda har flera fågelarter här haft sina första kända häckningsplatser i Norden. Regelbundet iakttas dessutom i Sverige sällan sedda arter med, i Europa, sydostligt utbredningsområde.

Bland dagens häckande fåglar märks speciellt svarthakedopping, ljunpipare, grågås, brun kärrhök, ängshök och trädlärka. Vintertid är hela Sundrealvaret en betydande övervintringsplat för rovfåglar bl a kungsörn.

När det gäller områdets övriga djurliv har den, för gotländska förhållanden, artrika förekomsten av grod- och kräldjur uppmärksam-

mats. En tidigare uppgift om att lövgroda skulle finnas inom området har ej kunnat bekräftas i dag och får bl a av den anledningen anses mycket osäker.

Randträskens planktonfauna är gles och bottenfauna finns mest i de träskpartier som hyser Chara (i söder). I randträskan har också observerats blodigel (stundom mycket rikligt) och som enda fisk, småspigg.

För noggrannare beskrivning av naturförhållanden, se:

Johansson, N., Botanisk inventering av hällsmarksvegetation kring Muskmyr, Gotland. SNV PM 1423.

Sernander, R., 1941, Gotlands kvarlevande myrar och träsk.

Sörensson, M., Inventering av insektsfaunan Muskmyr m fl områden, Länsstyrelsen 1982.

1.1.3 Kommunikationer

Sommartid finns daglig bussförbindelse med Visby.

Vägbeskrivning: Från Visby väg 142 mot Burgsvik och Hoburgen.

Ca 1 km norr om Søndre kyrka syns myren tydligt öster om vägen.

1.1.4 Serviceanordningar

Informationsskyltar

Parkeringsplats

Sopkärl

Naturstig

1.1.5 Reservatsföreskrifter

Se beslut.

2. Skötselplan för mark och vatten

2.1 Allmän målsättning för mark- och vegetationsvård

Syftet med reservatet är att skydda och för framtiden bevara dels Gotlands största alvarsjö och tillika Öns i stort sett enda kvarvarande myr med välutvecklat randträsk, dels ett stycke gotländsk alvarmark bestående av såväl natur- som kulturalvar.

Den allmänna målsättningen för reservatets skötsel skall vara:

Att för framtiden bevara Muskmyr med omgivande alvarmark

att bevara eller förbättra förutsättningarna för ett naturligt rikt och varierande växt- och djurliv

att bevara alvarmarkernas öppna karaktär.

2.2 Principer för disposition av mark och vatten samt åtgärder av allmän karaktär

Grundläggande principer för varje åtgärd inom området skall vara att de utförs från ett så väl definierat tillstånd som möjligt samt att målet för åtgärden formuleras i noggrannast möjliga termer.

För att uppfylla den första av dessa principer erfordras en fortlöpande kontroll av vegetationens förändringar inom området. Detta sker enklast genom regelbundna inventeringar av fasta provrutor samt genom flygfotografering.

Lämplig intervall för inventering är i ett inledningsskede (första tio åren) 2-3 år och därefter 5 år. Flygfotografering bör utföras vart 5:e år.

Flygbilderna är i första hand lämpade till att enkelt registrera utbredning av träd samt förändringar i myrviddens och randträskens omfattning.

Provrutornas fördelning inom området anges under 2.3. Provrutorna markeras lämpligen med nära nog helt nedslagna järnrör vilkas läge anges så noga som möjligt mot fasta punkter i terrängen. Rörens exakta läge fastställs vid varje inventeringstillfälle med hjälp av metaldetektor.

Åtgärder som anses befogade, på grundval av resultaten från dessa fortlöpande registreringar och andra iakttagelser och som inte strider mot målsättningen (2.1) överväg därefter.

2.2.1 Hävd av kulturlandskapet

Merparten mark kring Muskmyr har under långa tider varit utsatt för bete av i första hand får. Effekterna av detta tillsammans med utnyttjande av skog till såväl foder (tallris) som ved och byggnadsmateriel har bidragit till uppkomsten av kulturalvar.

Det är dock inte troligt att all alvarmark vi ser i dag är kulturalvar. Delar av dagens alvarmark skulle ha existerat även om de inte påverkats av människan. Dessa delar kallar vi naturalvar, trots att även de är kulturpåverkade.

Då betesdriften inom området avtagit kraftigt sedan laga skiftet genomfördes på 1880-talet, kan det tyckas vara enkelt att avgöra vilka delar som är naturalvar och vilka som är kulturalvar, då kulturalvaren rimligen förr eller senare borde invaderas av skog.

Förhållandena kompliceras emellertid av att plantering (eller sådd av skog (främst tall) ägt rum inom området samt av att även naturalvaret är kulturpåverkat.

Den hävd av kulturlandskap som är aktuell inskränker sig därför till att betesdrift kring myren stimuleras. Sedan gamla tider har ag tagits ur myren till taktäckningsändamål.

I princip bör fortsatt täkt av ag tillåtas. Garantier för att

täktverksamheten i minsta möjliga utsträckning inverkar menligt på växt- och djurliv måste dock skapas. Tillstånd till agtäkt prövas därför av länsstyrelsen. Tiden 05-01--07-31 bör inte agtäkt ske med tanke på förekomsten av häckande ängshök.

2.2.2 Hävd av skogsområden

Som tidigare nämnts är det i dag i flera fall osäkert vilka skogsområden som är resultatet av spontan etablering efter upphört bete och vilka som härstammar från aktiv skogsodling. Någon egentlig hävd av skogsområden blir därför inte aktuell. Snarare skall vidtagna åtgärder syfta till att skydda naturalvar från beskogning och genom avverkning och bete hävda vissa delar av kulturalvaret.

2.2.3 Jakt och faunavård

Jakten regleras genom särskilt jaktförbud 03-01--09-30, i övrigt i jaktlagstiftning. Några faunavårdande åtgärder planeras ej i dagsläget. Fågelholkar må uppsättas.

2.2.4 Disposition och skötsel av stängsel

För att ge möjlighet till bete inom aktuella områden erfordras reparations- och nybyggnadsarbete vad det gäller stängsel. Hägnader bör upprättas i första hand genom iståndsättande av stenväggar. I övrigt bör nätstängsel väljas. Vilka områden som på detta sätt inhägnas, stättors, färistsars och grindars placering framgår av bilaga 4. De får, som på detta vis bereds möjlighet att beta delar av Muskmyrs omgivningar, betar i dagsläget markerna kring Lillmyr och söderut. Avsikten är alltså att bereda dessa får en större betesareal.

Berörda får- och markägare har inget att erinra mot ett sådant förfarande bara stängselfrågan löses på ett acceptabelt sätt. Betetrycket skall kontinuerligt kontrolleras och vid behov kunna regleras genom att öppna och stänga grinden mellan djurens nuvarande och nya betesområden. Betet bör vara intermitten, dvs

perioder av hårt, sparsamt och uteblivet bete bör följa oregelbundet på varandra inom de olika betesområdena.

2.2.5 Tillsyn

För naturvårdstillsyn svarar skogsvårdsstyrelsen.

2.2.6 Renhållning

Renhållning sker genom förvaltarens försorg.

2.3 Detaljbeskrivning och detaljtåtgärder. Skötselområden

Området indelas i fem skötselområden enligt bilaga 3. Dessutom diskuteras skötsel av angränsande markområden, då dessas karaktär är av avgörande betydelse för reservatsområdets kvaliteter.

2.3.1 Skötselområde 1. Myren inklusive randträsk och myrstrandängar

Vegetationen och dess sammansättning inom detta område är ytterst ett resultat av vattenståndet och dess variationer i myren.

Att randträskens yta minskat under de senaste årtiondena är uppenbart vid jämförelse av flygfoton från mitten på 1930-talet fram till dags dato. Hur mycket av denna minskning som är resultatet av en naturlig igenväxning och hur mycket som beror av medveten sänkning av myrens vattenyta går i dag inte att fastställa. Att den medvetna sänkningen svarar för en betydande del av klarvattenytornas minskning är dock klart.

Det är uppenbart att myrens avlopp mot slukhålet i norr är fördjupat av människohand (troligen under 1960-talet). Det gamla avloppets tröskel skall därför avvägas mot det nya för att få ett mått på hur stor sänkningen av myren varit.

För att få belägg för vattenståndsvariationernas storlek monteras en pegel i myrens nordligaste randträsk. Pegeln avläses regelbundet och resultaten rapporteras till länsstyrelsen. När tillräcklig mängd

basdata insamlats beräknas vattenståndsvariationerna och deras konsekvenser vid en höjning av utloppets tröskel till dess ursprungliga nivå. Därefter fattas beslut om hur högt vattenståndet, eventuellt skall höjas. Frågan måste givetvis diskuteras med samtliga berörda sakägare.

En möjlighet att bromsa den klart konstaterade igenväxningen kan vara att höja myrens vattenstånd. Framryckande trädbestånd av bl a tall kan delvis vara en följd av upphört bete. Småplantor bör kunna tas bort av förvaltaren. Inom skötselområdets nordligaste del är det av särskild vikt att markägaren uppmuntras till att hålla betesdjur. För att belägga klarvattenytornas utbredning och framtida förändring flygfotograferas området vart 5:e år. Tätare intervall kan komma i fråga i samband med reglering av vattenstånd.

Inom detta skötselområde inrättas på strandängarna fem permanenta provrutor. Två av dessa placeras i nordväst, varav en strandnära. Den tredje placeras i sydost, den fjärde i nordost samt en femte i det nordligaste området. Provrutorna inventeras genom länsstyrelsens försorg.

2.3.2 Skötselområde 2. Mark utanför strandäng väster om myren

Strandängen avgränsas utåt, runt stora delar av myren, av en tallridå av varierande mäktighet. I myrens NV-hörn är emellertid denna tallridå sammanvuxen med ett parti tallskog som med säkerhet är planterad.

Det planterade skogspartiet sköts enligt gängse skogsvårdande principer. Genom gallring och röjning skapas ett stormfast och glest bestånd av kraftiga träd till skydd främst för fågellivet. Norra delen av området utgörs av nedlagd åkermark. Igenväxning har börjat med tynne.

I områdets södra del placeras två provrutor varav en i omedelbar anslutning till våtområdet. Provrutorna inventeras genom länsstyrelsens försorg. Hela området utom parkeringsplatsen betas i överensstämmelse med 2.2.4. En liten körväg löper i dag från stora vägen ner till myren ungefär mitt i skötselområdet.

Denna väg stängs med grind och vägen brukas endast när så kan anses befogat t ex i samband med att ag för taktäckningsändamål tas ur myren. Dylik täkt tillåts i princip efter ansökan hos länsstyrelsen. Dock ej under tiden 05-01--07-31 med tanke på störning av djurlivet.

2.3.3 Skötselområde 3. Alvarmark söder om myren

Detta område har, trots minst trettio års uteblivet bete i förhållandevis liten utsträckning förändrat karaktär sedan i början av nittonhundratalet. De mest märkbara förändringarna ligger i enbuskarnas ändrade växtsätt och uppslaget av oxlar i enesnåren samt viss invandring av tallskog.

Trots den konstaterat moderata förändringen av områdets karaktär skulle ett återupptagande ^{av} bete bättre garantera ett bibehållande av en tilltalande landskapsbild. Därför bör även detta område betas. Inom området placeras tre fasta provrutor på alvarmark, vilka inventeras genom länsstyrelsens försorg.

2.3.4 Skötselområde 4. Mark öster om myren

Inga åtgärder i form av röjning eller bete är för närvarande aktuella. Vägen öster om myren trafikeras i begränsad omfattning av besökare. Om trafiken ökar och medför skador och nedskräpning av betydelse anläggs en mindre parkeringsplats eller förbjuds motorfordonstrafik på vägen. Två provrutor läggs i den gamla tallskogen i områdets södra del. Provrutorna inventeras genom länsstyrelsens försorg.

2.3.5 Skötselområde 5. Mark norr om myren

Området utgör en smal korridor som avser att ge skydd för myrens utloppsdike med tillhörande slukhål. Inom skogsbevuxna delar bedrivs ett naturvårdsanpassat skogsbruk, vilket huvudsakligen innebär att vedbrand tas ut. Om markägaren vill låta beta området eller delar därav bör detta uppmuntras.

3. Plan för anläggning, disposition och skötsel av anordningar för rekreation och friluftsliv

3.1 Allmänt

Planen har upprättats med tanke på reservatets syfte. Planerade anordningar har reducerats till ett minimum för att i minsta möjliga utsträckning påverka den känsliga landskapsbilden.

3.2 Friluftsanordningar

3.2.1 Parkeringsplatser

En parkeringsplats upprättas i norra delen av skötselområde 2 där lämplig mark finns i nära anslutning till stora vägen. En annan parkeringsplats strax söder om Vännes kvarn kan komma ifråga efter diskussion med markägaren.

3.2.2 Sopkärl

Ett sopkärl för besökare placeras i anslutning till varje parkeringsplats. Sopkärllet byggs in i träbehållare som målas i diskret färg. Sopkärlen bör vara av mindre modell och hellre två små på samma plats än ett stort. Sopkärl utplaceras dock endast om behovet är uppenbart.

3.3 Kommunikationer

Se 1.1.3.

3.4 Information

3.4.1 Informationsskyltar

Informationsskyltar sätts upp vid varje parkeringsplats samt där vägen från Smolalvret når reservatsgränsen.

3.4.2 Gränsmarkering

Utmärkning av naturreservatets gräns skall utföras enligt svensk standard (SIS 0315 22). Naturvårdsförvaltaren ansvarar för detta. Med hänsyn till det öppna landskapets känslighet för störande inslag skall utmärkningen ske sparsamt.

3.4.3 Naturstig

Området lämpar sig väl för anläggande av en naturstig.

Denna bör utgå från den norra parkeringsplatsen. Stigmarkeringar måste oundgängligen hållas, såväl i höjd som i antal, på lägsta möjliga nivå och i övrigt vara maximalt diskreta.

Besökandeströmmen bör i detta sammanhang ledas bort från det tuvade området längs myrens södra strand.

Länsstyrelsen ansvarar för utformning av denna naturstig.

4. Finansiering av naturvårdsförvaltningen

4.1 Ekonomisk utredning

Länsstyrelsens naturvårdsenhet har gjort en ekonomisk utredning den 13 september 1985 av beräknade kostnader perioden 1986 - 1995. Se bilaga 5.

4.2 Finansiering av naturvårdsförvaltningen

4.2.1 Bekostas av staten genom statens naturvårdsverk

Utmärkning av naturreservatets gräns, framställning och utplacering av informationsskyltar och ev naturstigsfoldrar, ev anläggande av naturstig med utmärkning och spänger, anläggande av två enkla parkeringsplatser, ev anläggande av färast, grindar och stättor, utläggande av fasta provrutor, genomförande av naturinventeringar samt anordnande av en fast pegel. Anläggande

av färäst och medhjälp vid byggande av hägnader är beroende av om arbetet kan utföras som landskapsvårdande beredskapsarbete.

Naturvårdsförvaltaren bör söka träffa avtal med Gotlands naturvårdsförening om genomförande av tillsyn, inventering av provrutor, avläsning av ev pegel m m.

4.2.2 Bekostas av markägarna

Normala åtgärder för bedrivande av bete och uttag av vedbrand. Ev kan bidrag erhållas för uppförande av stängsel vid betesdrift, under förutsättning att stängselingens typ godkänts av länss tyrelsen.

5. Möjligheter till återupptaget bete runt Muskmyr

Närmaste betade område är i dag marken runt Lillmyr söder om Muskmyr. Här betar ett 50-tal får på det delvis tuvade området mellan Lillmyr och stranden. Fåren tillhör Ottens och Skoge.

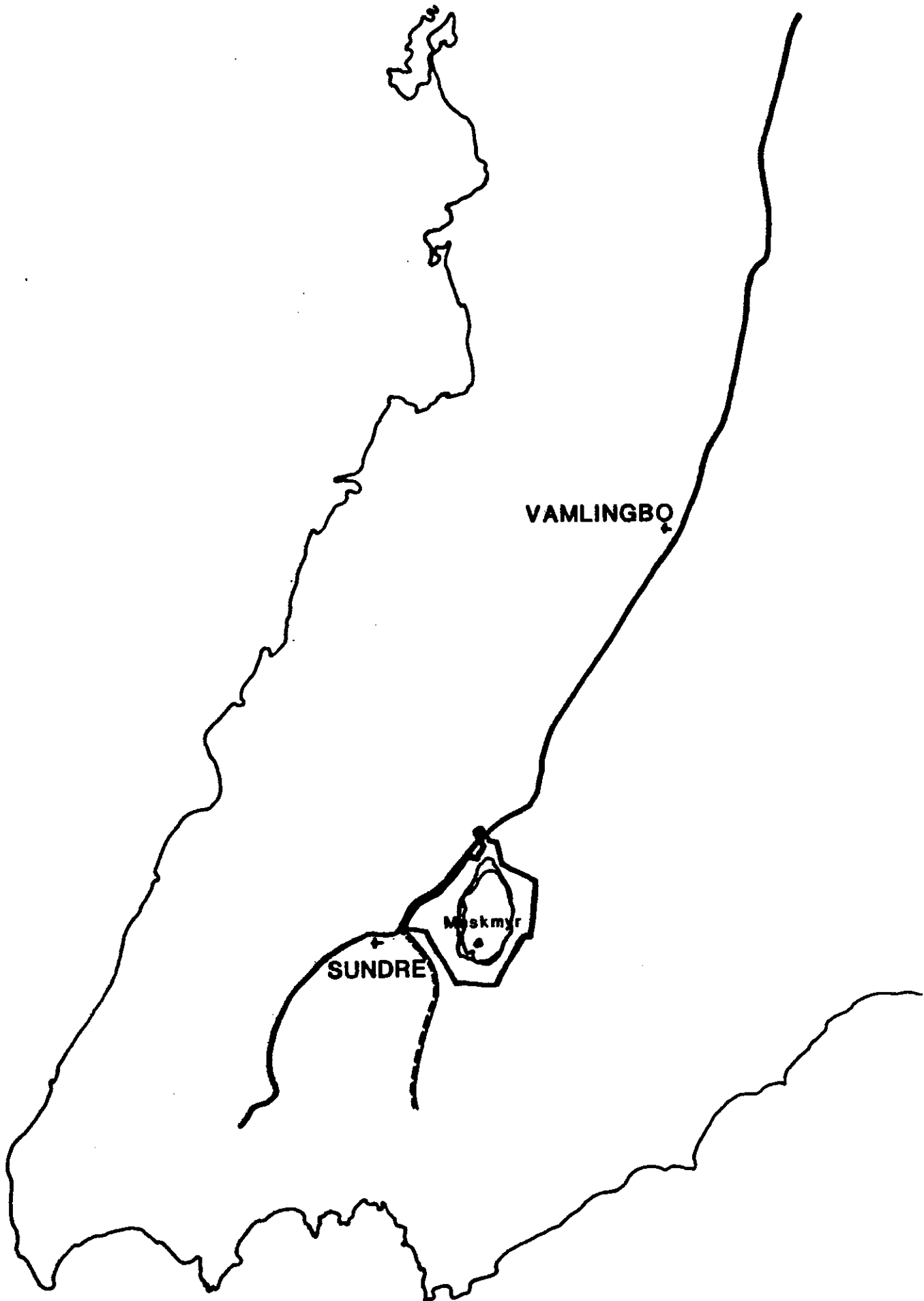
För att få bete till stånd inom skötselområde 2 och 3 måste dels nybyggnad, dels reparationen av befintliga stängsel ske. I första hand bör befintliga murar och vistar repareras. Där sådana inte finns bör om möjligt genom ideella insatser stängselingen göras med nya stenmurar, då dessa är naturligt anpassade till landskapet till skillnad mot nätstängsel. Nätstängsel bör dock användas vid passage genom tätt bevuxna områden.

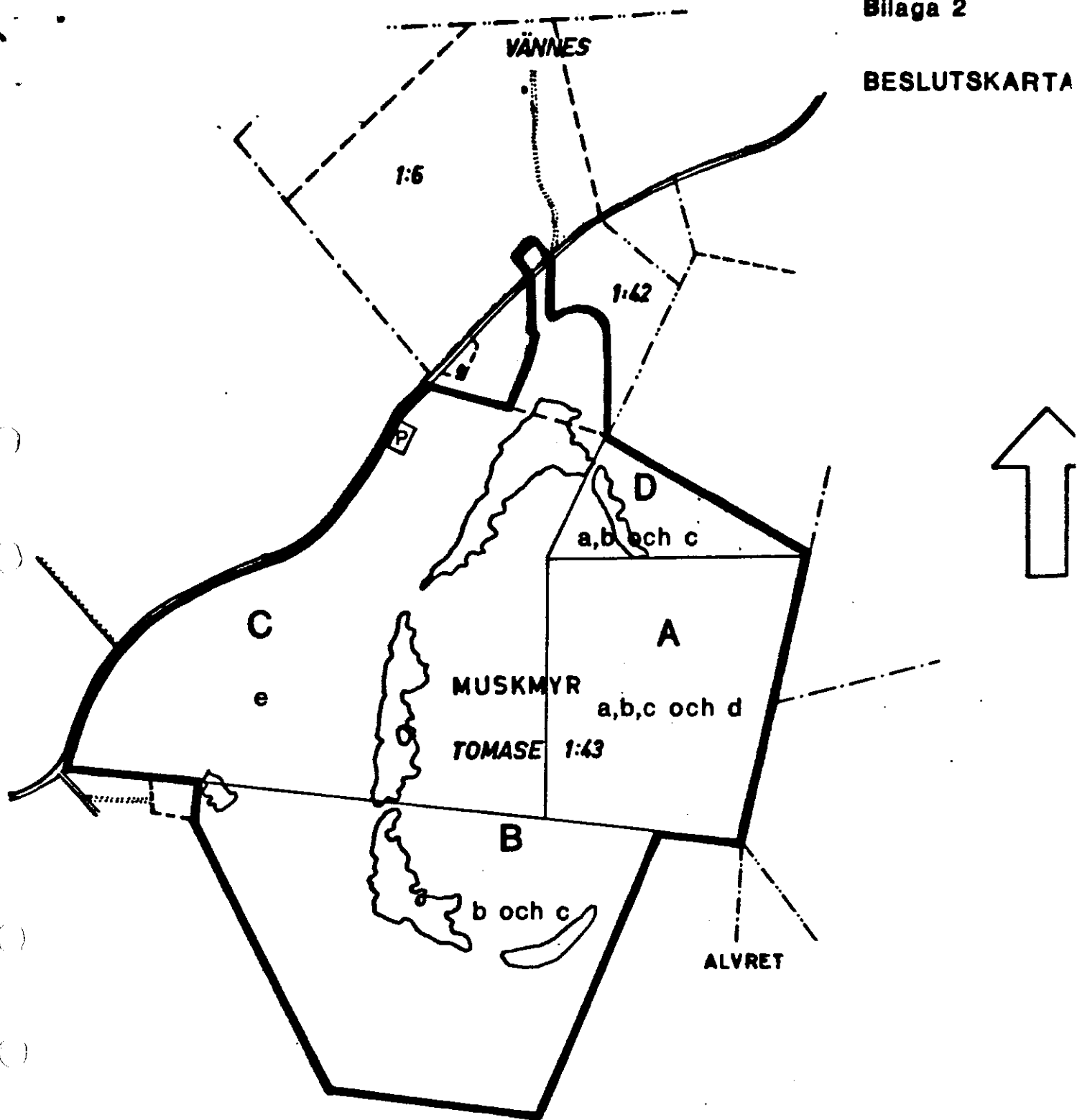
Den bofasta befolkningen är positivt inställd till ett återupptaget bete på så vis att de kan låta sina får (Ottens och Skoge) beta på skötselområden 2 och 3 om dessa stängslas tillfredsställande. Vännen har inget emot att får passerar över och betar deras mark mellan reservatet och Lillmyr (söder om skötselområde 3). Förutom restaurering och nybyggnad av stängsel fordras stängselgenomgångar med grindar samt färästar, se bilaga 4.

Inventering av stenmurar och stenvistar bör föregå planering av stängselbyggande.

6. Bilagor

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta med nyttjanderätter
3. Skötselplanekarta
4. Stängselförslag (karta)
5. Ekonomisk utredning
6. Fastighetsförteckning

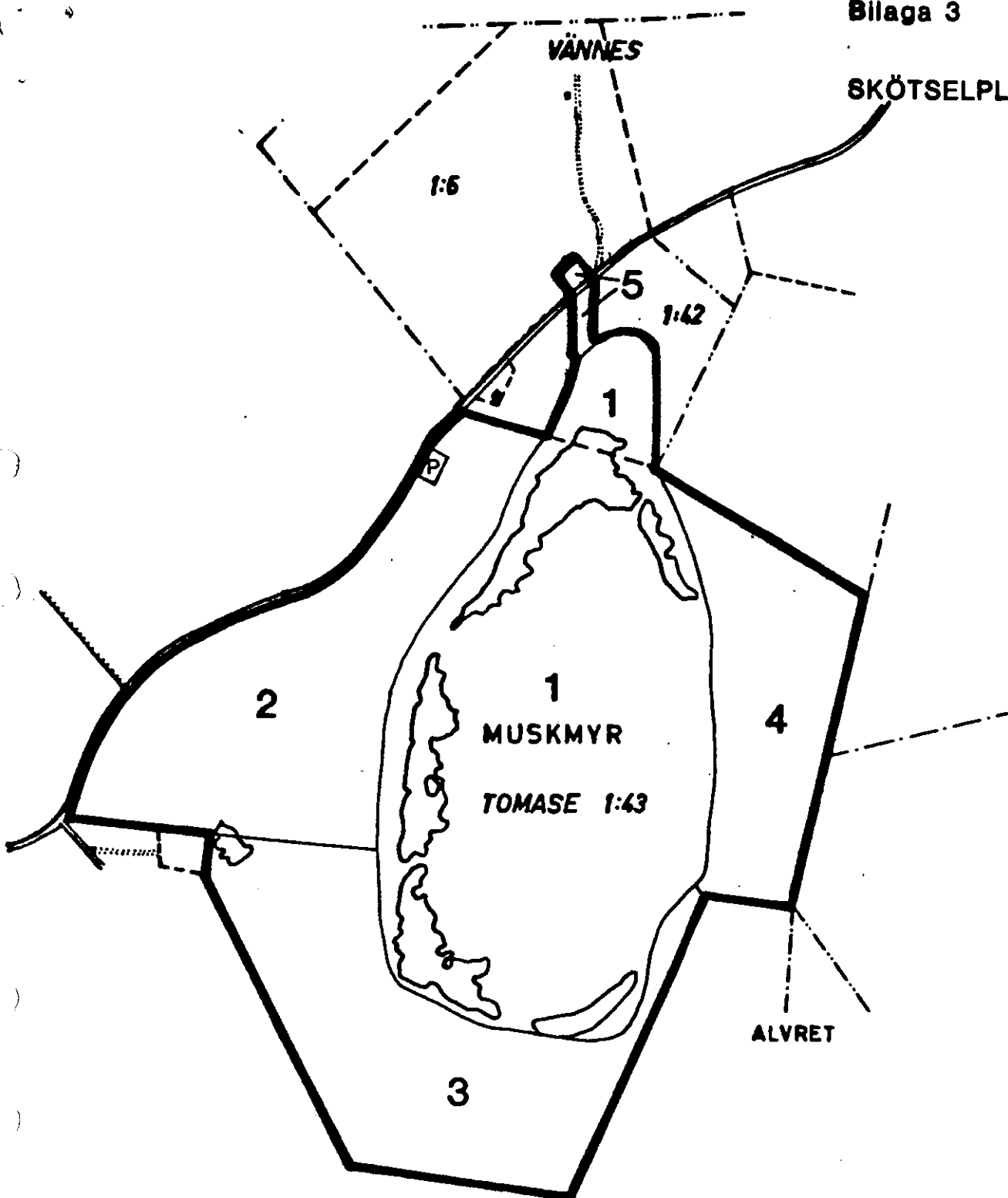

Nyttjanderätter

- a Avverkning
- b Agtäkt
- c Jakt 1/10-1/3
- d Bete
- e Markkabel

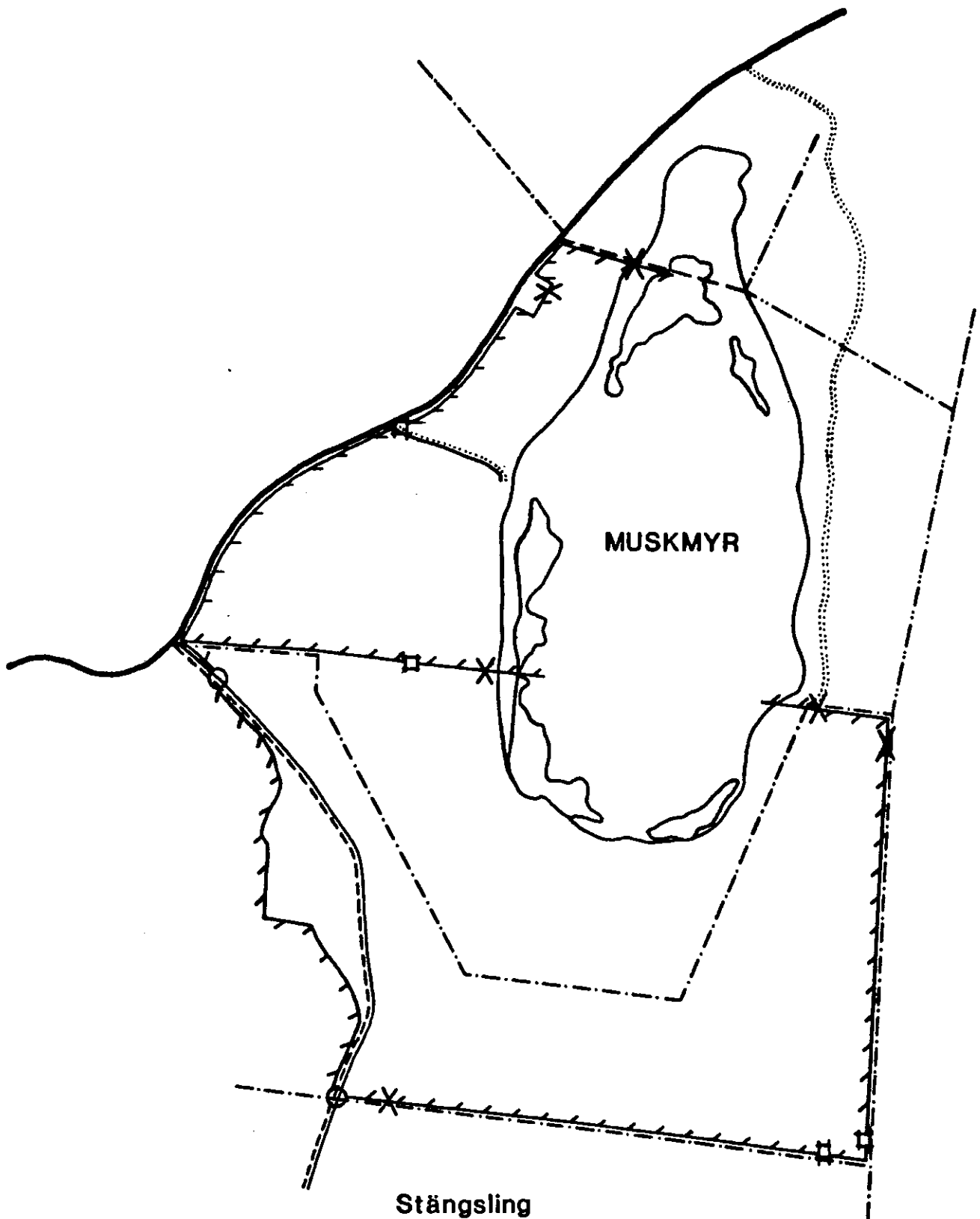
MUSKMYR NATURRESERVAT

- RESERVATGRÄNS
 - - - FASTIGHETSGRÄNS
 - ... MINDRE KÖRVÄG
 - [P] PARKERINGSPLATS
 - GRÄNS FÖR NYTTJANDERÄT
- 0 100 200 300 400 500 meter

MUSKMYR NATURRESERVAT

- RESERVATGRÄNS
 - FASTIGHETSGRÄNS
 - MINDRE KÖRVÄG
 - PARKERINGSPLATS
 - Gräns mellan skötselområden
- 0 100 200 300 400 500 meter

Stängsling

— Stängsel som inrättas eller repareras

□ Grind

X Stätta

○ Färist

0 100 200 300 400 500 m

Naturvårdsobjekt: Muskmyr
 Kommun: Gotland
 Län: Gotland

Upprättad 1985-09-11

UTREDNING AV KOSTNADER OCH INTÄKTER FÖR NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Undantagen från fastställelse enligt 9 § NVF

Skötsel- område Skötsel- objekt nr	Typ av åtgärd	Kostnader				Intäkter		
		Arbetskraftbehov i normaldagsverken i kr		Investeringsbehov (avser material, maskiner etc)		Typ av intäkt	Kr	
		Bå 1-5	Bå 6-10	Bå 1-5	Bå 6-10		Bå 1-5	Bå 6-10
1	2	3	4	5	6			
	Utmärkning av gränser			3 000				
	Information			2 000				
	Anl av parke- ringar			2 000				
	Tillsyn	2	2					
	Anl av pegel			10 000				
	Anl av fasta provvrutor			2 000				
	Inventeringar	20	20					

Fastighetsförteckning tillhörande förslag till reservats-
bildning av Muskmyr i Sundre socken, Gotlands län

Avdelning A Fastigheter

Beteckning på kartan	Fastighetsägare, adress	Lagfart, år, da
Tomase 1:42	Krister Olsson Gervalds Vamlingbo 620 10 BURGSVIK	1980-02-20, 460
Tomase 1:43	Stiftelsen Sveriges Naturvårdsfond Kungsholms strand 125 112 34 STOCKHOLM	1969-06-04, 962
Vännes 1:6	Se Tomase 1:42	

Avdelning B Samfälligheter

Inga

Avdelning C Servitut och andra särskilda rättigheter av bet

Beteckning på kartan	Ägare, rättighetsinnehavare mm
Tomase 1:43 A	Ottes 1:7, ägare: Ivar Helmer Engelbrekt Jo sson och hh Rut Agnes Maria, Ottas, Sundre, 620 10 BURGSVIK, har förbehållits följande janderätter enligt köpeavtal daterat 1969-0 och 1969-05-28: a. avverkningsrätten till befintlig skog, s avverkas enbart efter utstämpling av sk vårdsstyrelsen, dock får ej kalavverknin b. rätt till agtäkt för husbehovet; c. jakträtten genom stövarjakt under tiden 1 oktober-1 mars. Fågeljakt och äggplock är dock helt förbjuden och ingår ej i ja ten; d. betesrätt för större hemdjur (ej får): f mande stängsel skall hållas av nyttjande havaren.
Tomase 1:43 B	Vännes 1:19, ägare: Bo William Lundberg, Vä Sundre, 620 10 BURGSVIK, har förbehållits jande nyttjanderätter enligt köpeavtal date 1969-03-31 och 1969-05-28: a. rätt till agtäkt för husbehovet; b. jakträtten genom stövarjakt under tiden 1 oktober-1 mars. Fågeljakt och äggplock ning är dock helt förbjuden och ingår ej denna jakträtt.

Beteckning på
kartan

Ägare, rättighetsinnehavare mm

Tomase 1:43
D

Samt mark litt qa för Gervalds hemman i
bo socken, deläggande fastigheter och äga

Bjärge 1:5 Bengt Oskar Hilding Karlsson
hh Ingrid Marianne
Bjärge Vamlingbo
620 10 BURGSVIK

Gervalds 1:12 Dagny Pettersson
Skogsbacken 6, IV
172 41 SUNDBYBERG

Karl-Axel Pettersson
Gervalds Vamlingbo
620 10 BURGSVIK

Olof Pettersson
Gervalds Vamlingbo
620 10 BURGSVIK

Gervalds 1:16 Krister Ohlsson adress se

Gervalds 1:23 Se Gervalds 1:12

Gervalds 1:27 Göran Holm
Odengatan 6A
194 54 UPPLANDS VASBY

Gervalds 1:32 Otto Pettersson och hh Viv
Rembs Vamlingbo
620 10 BURGSVIK

Gervalds 1:35 Bernhard Agne Ingemar Mårtens
och Ingrid Hamrell-Mårtens
Lingsarve Vamlingbo
620 10 BURGSVIK

Gervalds 1:36 Vanja Larsson
Hallbjäns Sunde
620 10 BURGSVIK

Gervalds 1:38 Sven Johan Larsson och hh
borg Maria Gertrud
Simunde Vamlingbo
620 10 BURGSVIK

Gervalds 1:39 Rigmor Karlsson
Balderg 9
621 45 VISBY

Gervalds 1:41 Se Gervalds 1:36

Gervalds 1:42 Gunnar Larsson och hh Inga
Västergårde Vamlingbo
620 10 BURGSVIK

Gervalds 1:46 Helge Johan Albert Mattsson
Tore Sunde
620 10 BURGSVIK

Gervalds 1:54 (Se Gervalds 1:12, vil lagf
Lantbruksnämnden i Gotlands
Box 1144
621 22 VISBY

Gervalds 1:55 Axel Olsson
Gervalds Vamlingbo
620 10 BURGSVIK

Beteckning på
kartan

Ägare, rättighetsinnehavare mm

Persson

Gervalds 1:56 Arne ~~Pettersson~~
Maj-Britt Dahlberg
Gervalds Vamlingbo
620 10 BURGSVIK

Gervalds 1:57 Ingrid Karlsson
Gervalds Vamlingbo
620 10 BURGSVIK

Gervalds 1:58 Se Gervalds 1:39

Gervalds 2:1 Se Gervalds 1:57

Simunde 2:1 Knut Pettersson
Simunde Vamlingbo
620 10 BURGSVIK

Gervalds 1:3 i Sundre socken

Sune Oscar Johannes Jacobsson
och hh Dagmar Greta Ulrika
Västergårde Sundre
620 10 BURGSVIK

har förbehållits följande nyttjanderätter
ligt förening bil F i akt Sundre 86 i lant-
teriets arkiv, daterad 1969-05-28:

1. avverkningsrätten till befintlig skog
får avverkas enbart efter utstämpling av
skogsvårdsstyrelsen i länet; dock får ka-
verkning ej ske;
2. jakträtten genom stövarjakt under tiden
1 oktober-1 mars; fågeljakt och äggplock-
ning är dock helt förbjuden;
3. rätt till agtäkt för husbehovet.

Tomase 1:43
Serv

Nyttjande rätt för Televerket för Landskape
under 50 år från 1 mars 1960, intill vägen
Burgavik-Sundre. Int 1960-06-01, § 1535.

I tjänsten:

Ingrid Pettersson
Ingrid Pettersson

Tillhör fastighetsförteckning
Dnr 39-2-1.85. Exp nr 29
Förslag till reservatsbildning
av Muskmyr i Søndre socken,
lands län.
Upprättad av överlantmätarm
digheten 1985-01-16.

Ekonomisk karta blad:
5839, 5828, 5829.

